

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Graaf van Vlaanderenplein 3-9 (Gent, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2020G156
Juli 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Bot Bart

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2020

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Administratieve gegevens	5
2	Inleiding.....	7
3	Geplande werken.....	7
4	Gemotiveerd advies	8
4.1	Advies	9

FIGURENLIJST

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)	6
Figuur 2 Plan met nieuwe kelderruimte.....	8

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	5

1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Gent
	Deelgemeente	/
	Postcode	9000
	Adres	Graaf van Vlaanderenplein 3-9, 9000 Gent
	Toponiem	Graaf van Vlaanderenplein 3-9
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 105346$ $Y_{\min} = 193262$ $X_{\max} = 105428$ $Y_{\max} = 193326$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Gent, afdeling 4, sectie D, perceelnrs. 2538E2 & 2538F2 Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	/	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bot Bart (erkend archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1 Het projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart. (Bron: geopunt)

2 Inleiding

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Gent¹. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 2700 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

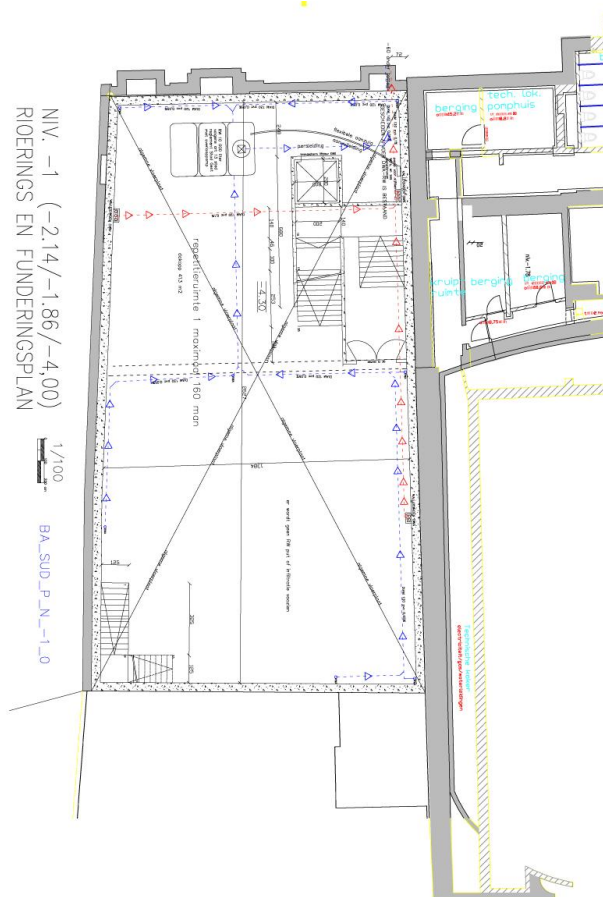
3 Geplande werken

De opdrachtgever vraagt een omgevingsvergunning aan met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen voor de bouw van nieuwe repetitieruimtes en het renoveren van de verdiepingen. De bestaande kelderruimte wordt uitgebreid tot een oppervlakte van circa 400m². De aanzet van de funderingsplaat is -4,5m ten opzichte van het voetpad. Er wordt een nieuw gescheiden rioleringsstelsel en regenwaterput voorzien. In de kelderruimte komt er een repetitieruimte voor maximaal 160man, op het gelijkvloers wordt een repetitieruimte voor 250man voorzien. Voor de aanleg van deze kelderruimte wordt er geen afbraak van de structurele delen van de gebouwen voorzien. De gevel zal ingepakt en opgespeld worden. Mogelijks wordt er een grotere opening ingemaakt voor werftoegang. Eerst zullen de te slopen delen (vloeren en muren) weggenomen worden en de daken waar nodig ondersteut van gevel tot gevel.

---

¹ <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/140021>

Figuur 2 Plan met nieuwe kelderruimte

4 Gemotiveerd advies

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Gent Graaf van Vlaanderenplein 3-9.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan onderstaande afgeleid worden:

- Het plangebied is gelegen binnen de historische stadskern van Gent.
- Het plangebied ligt langs een zijarm van de Schelde, namelijk t'Oud Scheldecken ter hoogte van een moerassig gebied, de Muinkmeersen. Het ganse gebied was in

gebruik als bleekweides voor de lakennijverheid. De Muinkmeersen ontstonden in de middeleeuwen door de rechtekking van een scheldearm.

- Vanaf de 19de eeuw verschijnt er bebouwing binnen het plangebied.
- Aan de uiterste oostelijke zijde van het plangebied werden twee aanmeringsringen gevonden (Cai 333533)
- Tijdens een archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem net ten zuiden van het plangebied werd een sterk verstoorde bodemopbouw aangetroffen.
- In het algemeen kan een matige tot lage archeologische verwachting naar voren geschoven worden voor wat betreft het plangebied.

3° de waardering van de archeologische site:

Gezien de ligging van het plangebied worden weinig archeologisch resten verwacht. Archeologische sporen kunnen zich manifesteren als klassieke grondsporen of eventueel sporen die te maken hebben met de zijarm van de Schelde.

4° de impactbepaling:

Indien zich archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied bevinden, zijn deze bedreigd door de geplande werken.

4.1 Advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Archivalisch onderzoek*: Bijkomend archivalisch onderzoek is niet van toepassing. Op basis van de gebruikte cartografische bronnen kon een voldoende duidelijk beeld gevormd worden om een correcte archeologische inschatting te kunnen maken.
- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Er wordt geadviseerd om geen voorafgaandelijk landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren.
- *Geofysisch onderzoek* Cfr. CGP 7.4: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Veldkartering* Cfr. CGP 7.5: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek Cfr. CGP 8.4 en 8.5:* Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Proefsleuven en proefputten Cfr. CGP. 8.6:* Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Ook deze methode wordt niet weerhouden.

Op basis van het bureauonderzoek kan een archeologisch verwachtingspatroon naar voren worden geschoven. Het plangebied lag in het verleden in vrij onaantrekkelijke/moerassige gronden. Bewoning verschijnt maar in de loop van de 19de eeuw binnen het plangebied. Archeologische resten kunnen zich manifesteren als klassieke grondsporen of sporen die in verband met schuttingen/kaaimuren van de Schelderam gebracht kunnen worden.

Een groot deel van het plangebied is reeds onderkelderd en bijgevolg verstoord tot op een diepte van -2,44m (180m² of 45%). De rest van het plangebied is bebouwd. Ook deze bebouwing zal zeker al een (grote) graad van verstoring toegebracht hebben aan het mogelijke aanwezige archeologisch erfgoed (cfr. Onderzoek ten zuiden van het plangebied).

Al deze elementen in beschouwing genomen, is het de verwachting dat verder archeologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgelegde omgevingsvergunningsaanvraag niet tot nuttige kenniswinst zal leiden. Uiteraard blijven de werken onderhevig aan artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet, en dienen alle eventuele vondsten bij het Agentschap Onroerend Erfgoed te worden gemeld.